

[H. F. Ulrichsen.]

serne. Selv om det ikke direkte har noget at gøre med dette Lovforslag, vil jeg nævne den Mulighed, der er for, at man f. Eks. i Handelskredse ude omkring i de forskellige Byer vil fremsætte Krav om Ændring af de gældende Lukkebestemmelser. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorledes man skal stille sig til saadanne Krav.

Jeg vil saa gerne resumere mine Udtalelser derhen, at man efter mit Skøn maa beholde Søndagsfreden, maa beholde Princippet Helligdag, stadig væk maa have et Forbud mod Forlystelser paa Søn- og Helligdage, men at man maa udrydde det gamle Rudiment, som Bestemmelsen vedrørende Lørdagsforlystelser, derunder ogsaa Pinselørdagsforlystelser, er, saaledes at de paa-gældende Forlystelser kan vare ved til det samme Tidspunkt som paa Ugens øvrige Dage. Endvidere mener jeg, at man under den Forhandling, der skal finde Sted i det Udvalg, der vil blive nedsat efter Lovforslagets første Behandling, skal drøfte de forskellige Dispensationer, som ogsaa jeg mener man bør give Politiet Mulighed for at give, baade med Hensyn til Arbejdsydelse og paa andre Felter. Det er nødvendigt, at der for Helligdagslovgivningens Vedkommende er visse Ventiler. Der er af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet fremført nogle Eksempler paa, hvorledes en streng Lovgivning uden nogen som helst Dispensionsmulighed fører til mærkelige Resultater for virkelig legitimt eller nødvendigt Søndagsarbejde. Dispensation for dette Søndagsarbejde interesserer mig i Virkeligheden i højere Grad end Dispensation for Søndagsforlystelser.

Der er endnu et Punkt, hvor man kunde tænke sig en Forhandling, og det er med Hensyn til det Tidspunkt paa Søn- og Helligdage, paa hvilke Væddeløb kan begynde. Det er jo saaledes, at der ikke er noget i Vejen for, at almindelige Sportskonkurrencer og den Slags kan begynde tidligere end Kl. 4 Eftermiddag. Der er kun een Undtagelse, nemlig for Væddeløb, fordi der med Væddeløb er forbundet en Totalisator. Ikke desto mindre synes jeg, at der mellem disse Friluftsfornøjelser, almindelige Sportskampe og Væddeløb, er saa store Lighedspunkter, at det vil være naturligt at tage den Henvendelse, der er kommet fra De københavnske Væddeløbsforeningers Fællesudvalg, op til Overvejelse. For øvrigt viser det sig jo ogsaa, at Kirkeministeriet har tiltraadt Forslaget om at udvide Retten til at holde Væddeløb paa Folkekirkens Søn- og Helligdage.

Jeg kan altsaa, idet jeg bestemt gaar imod Bestemmelserne om faktisk at ophæve Helligdagsbegrebet, love Forhandling om de Punkter, paa hvilke man efter mit Skøn maa anse det for heldigt og gavnligt ogsaa af Hensyn til Overholdelsen af Lovene i det hele taget at foretage Ændringer.

Kristian Nygaard: I de 400 Aar, der er gaet, siden den lutherske Reformation fandt Sted i dette Land, har de skiftende Regeringer fundet det nødvendigt af Hensyn til Helligdagsfreden at opretholde Love af lignende Karakter som det Lovforslag, der er til Behandling i det høje Ting i Dag. Man lægger dog straks Mærke til, at de Forholdsregler, der til de skiftende Tider har været gældende, bliver mindre og mindre generende for Befolkningen, efterhaanden som vi nærmer os vor egen Tid. I 1735 udstedte Christian den Sjette en Sabbatsforordning, der forbød alle Forlystelser paa Helligdage og paabød tvungen Kirkegang, og som Straf for Overtrædelser skulde almindelige Mennesker betale Mulkt — den sidste ærede Ordfører oplyste Mulktens Størrelse —, men gemene Bønder maatte en Omgang i Gabe-stokken. Sammenlignet med den Anordning er den nugældende Helligdagslov af 7. August 1922 særdeles mild over for de enkelte Borgere, men naturligvis er den Udtryk for den Opfattelse, at der paa Folkekirkens Helligdage bør herske en særlig Fred, og denne Opfattelse maa vel nok præge enhver Helligdagslov, saa længe Regering og Rigsdag finder det ønskeligt og nødvendigt at opretholde en saadan Lovgivning.

I det Lovforslag, som her er til Behandling, søges nu den gældende Helligdagslov ændret, saaledes at Adgangen til at afholde offentlige Forlystelser paa Folkekirkens Helligdage udvides. Spørgsmaalet er da, om Trangen til en saadan Ændring virkelig er til Stede i Befolkningen, og om det er lykkedes den højtærede Justitsminister i dette Lovforslag at finde de rette Grænser for Helligdagsfreden og for, hvad der maa være alle Borgere tilladt at foretage sig paa disse Dage. Trangen til de paatænkte Ændringer er naturligvis vidt forskellig i de forskellige Kredse, efter som man er indstillet over for Helligdagens Betydning, men jeg tror, at et meget stort Flertal af Befolkningen i dette Land vil finde, at der i Virkeligheden her kun er to Hensyn at tage, for det første, som det er slaaet fast i Forslagets § 3, at Gudstjenesterne ikke forstyrres, og for det andet, at der sikres enhver en ugentlig Hviledag.